

[Nørskov.]

Nybyggere. Disse Tilskud andrager sædvanligvis 200—300 Kr. til hver Nybygger, der er uformuende, og som har vist Vilje og Evne til at løse Opgaven: at skabe et nyt Hjem paa Heden. Endelig foretager „Hedebruget“ Forsøg paa Hedejord baade med Hensyn til Alens Oppløjning under forskellige Forhold, Afprøvning af særlige Bearbejdningsmetoder af Hedejord, Merglingsforsøg og Forsøg med forskellige Kulturplanter for at høste Erfaring paa disse Omraader, hvilket selvfølgelig er af stor Betydning for hele Landbrugets Rentabilitet.

Paa en sund og naturlig Maade har „Hedebruget“ arbejdet saaledes, at Opdyrkningen i overvejende Grad er sket i Tilknytning til bestaaende Brug, og Nybyggerne kommer hovedsagelig fra de gamle Hedehejm og er saaledes fortrolige med de Forhold, de gaar ind til, hvilket er af stor Betydning, thi der kræves strengt Arbejde og et yderst nøjsomt og sparsommeligt Liv af de Folk, som giver sig i Kast med den ofte stridbare Jord.

Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa en Omtale af den saakaldte store Hededyrkningsplan — det tillader Tiden jo heller ikke —, som sidste Vinter blev offentliggjort og indsendt til Socialministeriets Arbejdsløshedsraad af Dr. Hasselbalch, Ingeniør Knud Lind og Gaardejer Peder Poulsen, men kun nævne, at foranlediget derved deltog Repræsentanter for saavel Hedeselskabet som „Hedebruget“ efter Anmodning af Arbejdsløshedsraadet i et Møde den 22. Februar i Aar om Opdyrkningspørgsmaalet. Paa Mødet fremsatte „Hedebruget“ en Udtalelse — jeg vil gerne bede om den højtærede Formands Tilladelse til at citere denne og et Par andre korte Udtalelser —, hvori det blandt andet hedder:

„En betydelig Forøgelse af Opdyrkning af og Bebyggelse paa Heden vil efter de samme Hovedlinier som hidtil kunne iværksættes derved, at man fra Statens Side dels udvider Grænsen for det almindelige aarlige Tilskud til Enkeltmand, der opdyrker Hede, fra 1,1 til 2 ha, dels giver større Tilskud til uformuende Nybyggere.

Dette vil paa sund økonomisk Basis give forøget Beskæftigelse i Hedeegnene, dels ved Arealets Opdyrkning, dels ved forøget Opførelse af nye Hjem samt ved Udvidelse af Bygninger paa bestaaende Hedebrug. Der vil hertil kræves en Forøgelse af den aarlige Bevilling til „Hedebruget“ med ca. 100 000 Kr. til

Anvendelse til almindeligt Tilskud til Hedeopdyrkere og med ca. 75 000 Kr. til Anvendelse til uformuende Nybyggere.“

Paa Grundlag af denne Udtalelse, som Arbejdsløshedsraadet gav Tilslutning til, afgav Arbejdsløshedsraadet den 23. Februar Indstilling til Landbrugsministeriet om Forhøjelse af „Hedebruget“s Bevilling, idet Raadet bl. a. udtalte:

„at da en Imødekommelse af de fremkomne Ønsker maa anses for et egnet Middel i Kampen mod Arbejdsløsheden og et Middel til at forhindre, at Hedebefolkningen søger andre Steder hen for at faa Arbejde, kan Arbejdsløshedsraadet anbefale, at disse Ønsker optages til velvillig Overvejelse, saaledes at en Forhøjelse af Tilskuddet kunde faa Virkning fra det kommende Finansaar at regne.“

Saa vidt jeg ved, stillede den højtærede Landbrugsminister sig velvillig til Sagen. Der fremkom imidlertid ikke Forslag herom til Finanslovens tredje Behandling i Foraaret, og paa det foreliggende Finanslovsforslag for 1934—35 findes heller ingen Forhøjelse; derimod er Bevillingen til „Hedebruget“ sat ned fra 135 000 Kr. til 121 500 Kr.

Den Omstændighed, at der ikke er fremsat Lovforslag paa Grundlag af Arbejdsløshedsraadets Indstilling, maa vække den største Forundring, og den af mig nævnte Nedsættelse maa beklages. Arbejdsløshedsraadet er nedsat af Regeringen for at anvise Beskæftigelse, og Raadet gik stærkt ind for Planen som et egnet Middel i Kampen mod Arbejdsløsheden, hvad Raadet jo har saa fuldkommen Ret i.

Jeg vil ingenlunde benægte, at Grundforbedringsloven af 31. Marts i Aar ligesom ogsaa tidligere gældende Grundforbedringslove har Betydning for Hededyrkningen, men jeg ønsker stærkt at fremhæve, at denne Lov ikke for Hedeegnene har tilsvarende Betydning som for Landets gode Egne, dels fordi Loven jo i særlig Grad benyttes ved Gennemførelse af Afvandsingsarbejder — til Afvanding trænger Hedejorden jo ikke —, dels fordi man ved Hedeopdyrkningen, naar den udføres paa samme forstandige Maade som hidtil, i Virkeligheden vanskeligt kan gøre Brug af denne ellers betydningsfulde Lov. Hedeopdyrkningen udføres jo nemlig i alt væsentligt af ca. 4 000 Hedeopdyrkere, der er indstillet paa hvert Aar at opdyrke nogle faa Tønder Land. Paa denne Maade er det, at Hedens Opdyrkere ganske gradvis Aar for Aar paa sundt Grundlag udvider